

[Poul Sørensen.]

brugt den vending, at partierne herinde ønskede i forvejen at bestemme, hvorledes folketinget skulle sammensættes. Jeg afviser ganske denne betragtning. Vi skal gerne ved denne lejlighed på det ene punkt tage en realitetsdrøftelse: Er der mere demokrati i det standpunkt, som den ærede ordfører for forslagsstillerne fremfører, og som også andre partiers ordførere tidligere har fremført her, end i det standpunkt, der er taget med hensyn til de 60 000? Det er det andet spørgsmål, jeg gerne direkte vil stille den ærede ordfører og andre, som har den opfattelse, den ærede ordfører har.

Tallet 60 000 er naturligvis ikke for os noget helligt tal. Såvidt jeg er orienteret, har der været drøftelser i forfatningskommissionen, hvorunder man fra visse sider begyndte med tallet 100 000, andre har nævnt tallet 80 000, nu er vi altså blevet stående ved 60 000, og fra nogle partier i denne sal har man været inde på en spærreregel med et lavere tal end de 60 000. Det har været nævnt ved tidligere drøftelser, jeg tror det var det ærede medlem hr. Steen, som dengang havde den opgave at forsvare det standpunkt — nu er det den ærede ordfører for forslagsstillerne — at 36 000 skulle være det helt rigtige tal. Hvis man står på det principielle standpunkt, at dersom et parti kan samle stemmer til et mandat her i landet, d. v. s. godt 12 000 stemmer, skal det have mandatet, ja, så er det et standpunkt, jeg kan forstå; jeg kan bare ikke billige det. Men bevæger man sig bort fra det — således som de, der har kritiseret de nuværende forhold, har gjort, når de har opstillet tallet 36 000 — så kan vi ganske vist diskutere, om tallet skal være 36 000 eller 60 000; men det må dog blive et praktisk spørgsmål, det kan da ikke betyde noget i retning af dårligere eller bedre demokrati. Jeg tror, at man skylder os, der har denne opfattelse, en forklaring herpå.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at når dette spørgsmål har været diskuteret gennem årene, har der været gjort forskellige synspunkter gældende fra det konservative folkepartis side. Et indflydelsesrigt konservativt blad har i en periode haft den opfattelse, at enkeltmandskredse måske til syvende og sidst var at foretrække. Jeg ved ikke, om

bladet har den opfattelse mere, men jeg anfører det som et synspunkt, der med saglighed har været forsvaret; jeg deler bare ikke det synspunkt. Nu står vi altså i en situation, hvor vi diskuterer tallet 60 000. Jeg tror, den ærede ordfører har fuldkommen ret i, at man udover landet vil kunne finde personer tilhørende mit parti, som måske hellere havde set et andet tal; nogle vil altså have et større tal, nogle vil have enkeltmandskredse — så bliver det i hvert fald helt galt for den ærede ordførers interesser — andre vil måske have et mindre tal; men stort set anerkender vi fuldt og helt det tal, vi står på nu, de 60 000. Denne regel, som vi har forhandlet os tilrette om, mener vi, er praktisk og rigtig. Derfor må jeg på mit partis vegne afvise forslaget; vi kan ikke støtte det lovforslag, som her er fremsat.

Bertel Dahlgaard: Det forslag til ændring i valgloven, der her foreligger, er jo enslydende med et forslag, som det radikale venstre fremsatte her i tinget i fjor, og det radikale venstre kan derfor selvfølgelig tiltræde forslaget. Jeg går iøvrigt ud fra, at et sådant forslag nok fortsat vil blive fremsat her i tinget, indtil det en dag i det væsentlige bliver gennemført.

Den spærrebom, som venstre og de konservative sammen med socialdemokratiet i fjor byggede op, rettet mod nye partier og andre mindre partier, er jo sikkert forlængst dømt i befolkningen. Man mærkede allerede i fjor her i tinget symptomer herpå, idet enkelte medlemmer af det konservative folkeparti generede sig ved denne spærreregel og simpelthen nægtede at bidrage til at opretholde den. I dag foreligger der — det er allerede nævnt — meddelelse om, at en af venstres folketingskandidater, tidligere redaktør af venstres tidligere hovedstadsblad og fremtrædende medarbejder ved det ærede medlem hr. Erik Eriksen nærstående og af tidligere minister Réé redigerede „Vestkysten“, har undsagt bestemmelsen. Blade, der tidligere har tiltrådt bestemmelsen, erkender nu, at det var en fejl. Hertil kommer, at harmen her i landet over 5 pct. klausulen i den slesvig-holstenske valglov, der rammer det danske mindretal i Sydslesvig, har bidraget til at styrke